

Dioxin i fire prøver af æg

En dioxinkontrol i besætninger på mellem 50 og 500 frilandshøns har afsløret for højt indhold i fire tilfælde. Blandt de i alt 30 besøgte bedrifter er også fem økologiske besætninger, men ingen af stederne har dioxinindholdet været for højt. Men det er formentlig kun et spørgsmål om tilfældigt held, vurderer Fødevarestyrelsen.

Der er tendens til, at man især finder højt indhold af dioxin i æg fra små hønseflokk. Det kan skyldes, at hønsene her går mere ud end de gør i store besætninger. Den aktuelle kontrol har da også været målrettet små besætninger, oplyser miljøkemiker Lulu Krüger, Fødevarestyrelsen. Dioxinindholdet i de økologiske æg lå mellem 0,9 og 2,0 pg pr. g fedt. Grænseværdien er 2,5 pg/g.

Skimmel møder mere modstand

Der dukker i stigende grad kartoffelsorter op på markedet, der er modstandsdygtige over for kartoffelskimmel. Forædlere i Europa er opmærksomme på problemstillingen, og det giver pote. Danespos Sarpo Mira har fået en del omtale. Med fuldstændig resistens mod skimmel er den i en liga for sig, men andre sorter følger tæt i hælene på den rødskindede frontløber.

Den svensk/hollandske sort Toluca fra Agrico Nordic stod også grøn i Jysk Økologis demomark med flere end 40 sorter i sommer.

Men de nye sorter løser ikke problemet for de danske avlere, pointerer Peter Bay Knudsen, der avler og sælger økologiske læggekartofler.

- Sorterne dur ikke til danskere. Vores kartoffelsmag er helt anderledes end mange andres. Vi vil ikke have melede kartofler, siger han med hentydning til blandt andre svenskernes kartoffelvaner.

MARK & STALD

Høj rapspris lokker

Med 7-8 kr./kg ligger raps for tiden i en prisliga for sig – ganske enkelt fordi, der stort set ikke bliver dyrket økologisk raps. Arealet har de seneste år ligget omkring 450 ha, og DLG har brug for meget mere for at kunne forsyne Arla med rapsolie til Kærgården. Men heller ikke i denne sæson er der ifølge Øko-Kornbasen sået ret meget vinterraps.

Glimmerbøsser i modvind

Den høje pris affødte interesse på et økologisk nytårsmøde i Sønderjylland tidligere på måneden. Kan vi dyrke vårraps, spurgte en landmand fra den vestligste del af landsdelen.

- Hvis nogen kan, er det måske jer, der bor kystnært på god jord. I har ikke sen nattefrost, og glimmerbøsserne skal flyve i modvind for at nå frem, lød svaret fra planteavlskonsulent Claus Østergaard, Økologisk Landsforening.

Han anbefaler en meget tidlig såning, hvis man vover at prøve kræfter med vårraps.

- Så kan I nå at så noget andet, hvis det ikke lykkes.

Normalt anbefaler man ikke økologisk vårraps, fordi den bliver ædt af skadedyr. I 2010 og 2011 blev der blot dyrket 20-30 ha. Det betyder også, at der ikke ligefrem er et etableret marked for udsæd. Men det er muligt at skaffe ubejdset udsæd, forlyder det fra DLF Trifolium, som arbejder med sorterne Lyside og Mosaik. kmn@okologi.dk

Flower power 2.0

BIOGAS: Flerårige vilde planter kan bruges til energiformål, viser tysk projekt. På den måde gavner man både miljø, landskab og biodiversitet

Af Karen Munk Nielsen

Majs, majs, majs og atter majs. De næsten endeløse majsmarker til biogas er en af de mere nedtrykkende følger af Tysklands ellers fremsynede og massive satsning på grøn energi gennem biogas. Men sådan behøver det ikke være, mener tyske eksperter i bioenergi og landskabspleje. De har de seneste år taget udfordringen op og er gået i en helt anden retning: blomster og mangfoldighed. Blandinger af kraftige, flerårige, vilde planter kan være vældigt produktive med hensyn til biomasse og gasproduktion, viser de første forsøg. Samtidig gør de blomstrende blandinger landskabet mere interessant, farverigt og afvekslende, og bier og andre insekter og dyr får noget at leve af i et ellers naturfattigt landbrugsmiljø.

Ændrer sig år for år

I 2011 dyrkede tyske landmænd 200 ha med de nye

vildplante-blandinger. De er sammensat forskelligt alt efter hvilken region, de skal dyrkes i, men fælles for dem er iblanding af solsikke. Solsikke er ganske vist kun enårig, men den giver afgrøden noget masse det første år, mens de øvrige arter får tid at etablere sig. Solsikke og katost dominerer den op til tre meter høje blanding første år, men allerede andet år vil den syne meget anderledes. Ifølge Dr. Birgit

Vollrath, LWG i Bayern, som står bag projektet, tager arter som reinfan, bynke og knopurt over i andet dyrkningsår. Afgrøden bliver mere tæt og måske kun to meter høj. Og sådan fortsætter den med at udvikle sig år for år efter vejr og jordbundsforhold. Nogle arter vil brede sig, mens andre gør det modsatte.

7-12 ton tørstof

De foreløbige erfaringer med blomstermarkerne viser ud-

bytter på mellem 7 og 12 ton tørstof pr. ha. Det er noget mindre, end man kan høste i silomajs, men når biomassen er afgasset, er forskellen svundet ind til 10-15 procent. Det relativt høje udbytte er nået ved at tilpasse blandingen og luge ud i de arter, der ikke giver biomasse nok. I projektets første fase blev 240 arter prøvedyrket, og herfra begyndte udskilningsløbet. Giftige planter og ikke hjemmehørende ar-

ter blev ligeledes taget af bordet. Til sidst var der 25 anvendelige arter tilbage, som er afprøvet i praksis forskellige steder i landet. Den første blanding er allerede på markedet. Den hedder Biogas 1 og forhandles af firmaet Saaten Zeller, der er partner i projektet.

Sår kun hvert 5. år

Selv om udbyttet er lavere end i majs, er blomsterafgrøden ikke nødvendigvis en dårligere forretning. For der er kun omkostninger til jordbehandling og såning det første år, hvor majs skal etableres på ny hvert år. Des-

Blomsterblanding inspirerer i Danmark

BIOGAS: Flerårige vilde planter kan bruges til energiformål, viser tysk projekt. På den måde gavner man både miljø, landskab og biodiversitet

Af Karen Munk Nielsen

Den tyske ide om mere bæredygtige energiafgrøder vækker også genlyd herhjemme. Økologisk Landsforening vil i år etablere demo-parceller med den tyske blanding Biogas 1 samt to andre flerårige energiafgrøder. Det drejer sig om en dansk kløvergræsblanding målrettet energiproduktion samt den

såkaldte skålplante, der skal plantes ud i monokultur. Ifølge faglig udviklingschef Michael Tersbøl er det kun Biogas 1-blandingen, der i kraft af et indhold af enårig arter kan høstes på i år. Græsblendingen skal udlægges i en dækafgrøde og vil først for alvor give biomasse næste år. Det gælder også skål-

planten, som til gengæld er en plante, man efter sigende kan høste på i 15 år.

Kulstof til jorden

- Fokus i projektet er bæredygtigheden. Derfor er der tale om flerårige afgrøder, der giver kulstof til jorden og ikke skal pløjes. Desuden går vi efter at dyrke noget ekstra

til bier og insekter, siger Michael Tersbøl om det toårige projekt 'Bæredygtige afgrøder til biogas'.